

Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний аграрний університет

СЕРТИФІКАТ

УЧАСНИКУ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС:
ОЦІНКА ДОСЯГНЕНЬ ТА ПОЛОЖЕНЬ»**

(Держ. реєстр. УкрІНТЕІ №307 від 06.05.2021 р.)

Головні Олені Михайлівні

ПРЕЗИДЕНТ КОНСОРЦІУМУ

РЕКТОР ВНАУ

Г.М. КАЛЕТНИК

3-4 ЧЕРВНЯ 2021 РОКУ
М. ВІННИЦЯ

В.А. МАЗУР

Міністерство освіти і науки України
ННБК «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум»
Вінницький національний аграрний університет
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Полтавська державна аграрна академія
Національний авіаційний університет
Приватний вищий навчальний заклад «Європейський університет»
Відокремлений структурний підрозділ «Немирівський фаховий коледж будівництва,
економіки та дизайну
Вінницького національного аграрного університету»

**ПРОГРАМА
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«Угода про асоціацію між Україною та ЄС:
оцінка досягнень та положень»**

3-4 червня 2021 року
ВНАУ, вул. Сонячна, 3, м. Вінниця, Україна
Захід внесено в реєстр УкрІНТЕІ (посвідчення № 307 від 06.05.2021 р.)

ПОРЯДОК РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

3 червня 2021 р.

09:00-10:00	Реєстрація учасників (2 корпус, 2 поверх)
10:00-13:00	Пленарне засідання (ауд. 2220)
13:00-13:30	Перерва
13:30-15:30	Секційні засідання
	Секція 1. Секторальна співпраця та інтеграція України до внутрішнього ринку ЄС (ауд. 2220)
	Секція 2. Цифровізація як фактор зростання світової економіки в умовах інтеграційних процесів (ауд. 1108)
	Секція 3. Реформування і торговельно-економічне співробітництво у сфері зовнішньоекономічної політики (ауд. 1105)
15:30-16:00	Підведення підсумків конференції (ауд. 2220)

РЕГЛАМЕНТ

Доповідь на пленарному засіданні – до 10 хв.

Доповідь на секційному засіданні – до 5 хв.

Дискусія – до 3 хв.

4 червня 2021 р.

Ознайомлення з науково-технічними розробками та науковими фаховими виданнями, стартапами Вінницького національного аграрного університету, матеріально-технічною базою університету та ННВК «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум».

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Відкриття конференції. Вітальне слово:

10:00-10:10	<p>КАЛЕТНИК Григорій Миколайович, доктор економічних наук, професор, академік НААН України, президент Вінницького національного аграрного університету, президент ННВК «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум»</p> <p>МАЗУР Віктор Анатолійович, кандидат сільськогосподарських наук, професор, ректор Вінницького національного аграрного університету</p> <p>ГОНЧАРУК Інна Вікторівна, доктор економічних наук, професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності Вінницького національного аграрного університету</p> <p>БРОЯКА Антоніна Анатоліївна, кандидат економічних наук, доцент, декан факультету економіки та підприємництва Вінницького національного аграрного університету</p>
Доповіді на пленарному засіданні:	
10:10-10:20	<p>Удосконалення системи управління якістю та безпечністю агрохарчової продукції в умовах євроінтеграційних процесів</p> <p>БРОЯКА Антоніна Анатоліївна, кандидат економічних наук, доцент, декан факультету економіки та підприємництва Вінницького національного аграрного університету.</p>
10:20-10:30	<p>Обриси державної аграрної політики України в умовах європейської інтеграції</p> <p>КРОПИВКО Михайло Федорович, доктор економічних наук, професор, академік НААН України, головний науковий співробітник відділу організації менеджменту, публічного управління та адміністрування Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки».</p>

10:30-10:40	<p>GREEN DEAL як фактор євроінтеграційного вектору розвитку аграрної економіки України КОВАЛЬОВА Олена Вікторівна, доктор економічних наук, старший науковий співробітник, директор Навчально-наукового інституту неперервної освіти і туризму Національного університету біоресурсів і природокористування України.</p>
10:40-10:50	<p>Формування політики сталого розвитку агросектору на основі фактичних даних у контексті реалізації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС ХОДАКІВСЬКА Ольга Василівна, доктор економічних наук, заступник директора з науково-проектної роботи Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки».</p>
10:50-11:00	<p>Особливості інформаційних систем і технологій публічного управління та адміністрування в контексті євроінтеграційних процесів ГАЛИЧ Олександр Анатолійович, кандидат економічних наук, професор, перший проректор Полтавської державної аграрної академії.</p>
11:00-11:10	<p>Концепція інтегрованого розвитку міст: європейський досвід та його можливості застосування в Україні ГОЛОВНЯ Олена Михайлівна, доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, готельно-ресторанної справи та туризму Вінницького національного аграрного університету.</p>
11:10-11:20	<p>Торгівля сільськогосподарською продукцією між Україною та ЄС: сучасні тренди та виклики ДАНКЕВИЧ Віталій Євгенович, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри міжнародних економічних відносин та</p>

	європейської інтеграції, в.о. декана факультету права, публічного управління та національної безпеки Поліського національного університету.
11:20-11:30	Економічна безпека: сутність, оцінювання та забезпечення ГРИВКІВСЬКА Оксана Василівна , доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, екології та практичного підприємництва Приватного вищого навчального закладу «Європейський університет».
11:30-11:40	Процес інтеграції України до ЄС: ризики та суперечності внутрішньоєвропейського розвитку САЛЬКОВА Ірина Юрївна , кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародної економіки Національного авіаційного університету.
11:40-11:50	Проблеми та перспективи розвитку вітчизняних підприємств у галузі міжнародних вантажних автоперевезень ДМИТРІВ Дмитро Володимирович , кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри економічної кібернетики Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя.
11:50-12:00	Забезпечення кадрового потенціалу для індустрії гостинності в країнах Євросоюзу ДЖЕДЖУЛА Олена Михайлівна , доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри математики, фізики та комп'ютерних технологій Вінницького національного аграрного університету.
12:00-12:10	Оцінка заходів використання капітальних інвестицій у природоохоронну діяльність в умовах євроінтеграції САХНО Андрій Анатолійович , доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та підприємницької діяльності ВНАУ.

12:10-12:20	<p>Особливості застосування математичних методів в умовах інтеграційних процесів ДУГАНЕЦЬ Віктор Іванович, доктор педагогічних наук, професор кафедри тракторів, автомобілей та енергетичних засобів Подільського державного аграрно-технічного університету.</p>
12:20-12:30	<p>Інноваційні технології в індустрії гостинності: актуальні тенденції та проблеми розвитку в умовах євроінтеграційних процесів ПОЛЬОВА Олена Леонідівна, доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри аудиту та державного контролю ВНАУ.</p>
12:30-12:40	<p>Цифровізація сільського господарства: досвід країн Європейського Союзу та України КОЛЯДЕНКО Світлана Василівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри комп'ютерних наук та економічної кібернетики ВНАУ.</p>
12:40-12:50	<p>Товарообіг між Україною та ЄС у контексті торговельно-економічного співробітництва КОНДРАТОВА Марина Володимирівна, кандидат педагогічних наук, директор відокремленого структурного підрозділу «Немирівський фаховий коледж будівництва, економіки та дизайну ВНАУ».</p>
12:50-13:00	<p>Вплив євроінтеграційних процесів на розвиток сільських територій України ТОМАШУК Інна Вікторівна, доктор філософії, асистент кафедри економіки та підприємницької діяльності, заступник декана факультету економіки та підприємництва з наукової роботи Вінницького національного аграрного університету.</p>

СЕКЦІЯ 1

СЕКТОРАЛЬНА СПІВПРАЦЯ ТА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ ДО ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ ЄС

(ауд. 2220)

Голова секції: ХАЄЦЬКА Ольга Петрівна, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри економіки та підприємницької діяльності, заступник декана факультету економіки та підприємництва з навчальної роботи Вінницького національного аграрного університету.

Відповідальний секретар: ДЮК Анна Андріївна, доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та підприємницької діяльності Вінницького національного аграрного університету.

13:30-13:35	Аналіз проблем та перспектив зовнішньої торгівлі України з країнами ЄС ХАЄЦЬКА Ольга Петрівна , кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри економіки та підприємницької діяльності, заступник декана факультету економіки та підприємництва з навчальної роботи ВНАУ.
13:35-13:40	Механізм фінансового забезпечення сільськогосподарської дорадчої діяльності в Україні та Європі ПОХИЛЕНКО Наталія Михайлівна , кандидат економічних наук, старший науковий співробітник відділу організації менеджменту, публічного управління та адміністрування Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки».
13:40-13:45	Мотивація соціальної відповідальності сільськогосподарських підприємств в умовах євроінтеграційних перетворень ДЮК Анна Андріївна , доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та підприємницької діяльності ВНАУ.

13:45-13:50	<p>Сучасні тенденції та перспективи розвитку закладів харчування України в умовах інтеграції до внутрішнього ринку ЄС ВЛАСЕНКО Іван Володимирович, доктор економічних наук, професор, професор кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Вінницького торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету.</p>
13:50-13:55	<p>Зелені трансформації аграрного сектору економіки України КОВАЛЬЧУК Світлана Ярославівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та підприємницької діяльності ВНАУ.</p>
13:55-14:00	<p>Формування конкурентних переваг ресторанного бізнесу в умовах євроінтеграції СТАВСЬКА Юлія Вацлавівна, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, готельно-ресторанної справи та туризму ВНАУ.</p>
14:00-14:05	<p>Тенденції розвитку закладів ресторанного господарства в умовах євроінтеграції ЛОПАТЮК Руслана Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, готельно-ресторанної справи та туризму ВНАУ.</p>
14:05-14:10	<p>Формування моделі управління персоналом підприємств туристичної галузі в умовах євроінтеграційних процесів ІВАЩЕНКО Анна Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, готельно-ресторанної справи та туризму ВНАУ.</p>

14:10-14:15	<p>Напрями удосконалення диверсифікації економічних відносин між Україною та ЄС ПАЛАМАРЕНКО Яна Вікторівна, кандидат економічних наук, старший викладач кафедри економіки та підприємницької діяльності ВНАУ.</p>
14:15-14:20	<p>STARTUP ресторану: від ідеї до створення з урахуванням європейського досвіду ГОЛЕНДУХІН Володимир Олегович, керуючий рестораном «ДЕБІ».</p>
14:20-14:25	<p>Вплив євроінтеграційних процесів на розвиток сільських територій: зарубіжний та вітчизняний досвід ТАБЕНСЬКА Оксана Ігорівна, кандидат економічних наук, старший викладач кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, готельно-ресторанної справи та туризму ВНАУ.</p>
14:25-14:30	<p>Вплив євроінтеграційних процесів на розвиток фермерства в Україні ТОМАШУК Іван Олегович, директор ТОВ «Бізнес Агро Імперія».</p>
14:30-14:35	<p>Перспективи розвитку органічного виробництва в умовах посилення євроінтеграційних процесів КОЛОМІЄЦЬ Тетяна Вікторівна, кандидат економічних наук, асистент кафедри економіки та підприємницької діяльності ВНАУ.</p>
14:35-14:40	<p>Сучасний стан та перспективи розвитку галузі садівництва України в умовах євроінтеграційних процесів ФЕНЯК Лариса Анатоліївна, асистент кафедри економіки та підприємницької діяльності ВНАУ.</p>

14:40-14:45	<p>Оцінка ефективності заходів щодо вдосконалення управління підприємствами туристичної галузі в умовах євроінтеграції ЗАХАРОВА Тетяна Вікторівна, асистент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, готельно-ресторанної справи та туризму ВНАУ.</p>
14:45-14:50	<p>Проблеми сертифікації сільськогосподарської продукції при виході на європейський ринок: досвід ТОВ «ОРГАНІК-Д» КРИЧКОВСЬКИЙ Вадим Юрійович, аспірант ВНАУ, директор ТОВ «ОРГАНІК-Д».</p>
14:55-15:00	<p>Євроінтеграційні процеси в харчовій промисловості України ЛТИНСЬКА Альона Миколаївна, аспірантка Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.</p>
15:00-15:05	<p>Оцінка сучасного стану розвитку підприємств м'ясопродуктового підкомплексу України в умовах євроінтеграції БОЛТОВСЬКА Людмила Леонідівна, аспірантка, асистент кафедри економіки та підприємницької діяльності ВНАУ.</p>

СЕКЦІЯ 2

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК ФАКТОР ЗРОСТАННЯ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

(ауд. 1108)

Голова секції: СІРОМЕНКО Ірина Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних наук та економічної кібернетики Вінницького національного аграрного університету.

Відповідальний секретар: ШЕВЧУК Олександр Федорович, кандидат фізико-математичних наук, доцент, доцент кафедри математики, фізики та комп'ютерних технологій Вінницького національного аграрного університету.

13:30-13:35	Розумні інновації сільського господарства в умовах зростання світової економіки ЮРЧУК Наталя Петрівна , кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних наук та економічної кібернетики ВНАУ.
13:35-13:40	Віртуальні моделі в мікро- та макроекономічному прогнозуванні ШЕВЧУК Олександр Федорович , кандидат фізико-математичних наук, доцент, доцент кафедри математики, фізики та комп'ютерних технологій ВНАУ.
13:40-13:45	Аналіз проблем кадрового забезпечення в умовах цифровізації економіки ЛЕВЧУК Олена Володимирівна , кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри математики, фізики та комп'ютерних технологій ВНАУ.
13:45-13:50	Електронна комерція в умовах євроінтеграції СІРОМЕНКО Ірина Миколаївна , кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних наук та економічної кібернетики ВНАУ.

13:50-13:55	<p>Вплив цифрових технологій на економічний розвиток України ЄСПОВА Ольга Олександрівна, науковий співробітник науково-організаційного відділу Національна академія Національної гвардії України.</p>
13:55-14:00	<p>Перспективи розвитку ринку хмарних технологій в Україні: переваги та ризики ЗЕЛІНСЬКА Оксана Владиславівна, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних наук та економічної кібернетики ВНАУ.</p>
14:00-14:05	<p>Економетричний аналіз динаміки обсягів реалізації сільськогосподарської продукції у логістичних ланцюгах в АПК ПОТАПОВА Надія Анатоліївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних наук та економічної кібернетики ВНАУ.</p>
14:05-14:10	<p>Використання штучного інтелекту у задачах фінансового аналізу підприємств РУЗАКОВА Ольга Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних наук та економічної кібернетики ВНАУ.</p>
14:10-14:15	<p>Перспективи впровадження діджитал технологій у АПК в умовах світової економіки КОЛЯДЕНКО Дмитро Леонідович, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних наук та економічної кібернетики ВНАУ.</p>

14:15-14:20	<p>Перспективи паралельних та розподілених обчислень на базі технології NVIDIA CUDA в Україні та світі ДЕНИСЮК Валерій Олександрович, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних наук та економічної кібернетики ВНАУ.</p>
14:20-14:25	<p>Імітаційне моделювання для оцінювання економічних ризиків інвестиційних проєктів у сфері послуг ДЗІСЬ Віктор Григорович, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри математики, фізики та комп'ютерних технологій ВНАУ.</p>
14:25-14:30	<p>Математичне моделювання прикладних економічних задач в умовах євроінтеграційних процесів ДУБЧАК Віктор Миколайович, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри математики, фізики та комп'ютерних технологій ВНАУ.</p>
14:30-14:35	<p>Діджиталізація як основний фактор розвитку бізнесу в країнах Євросоюзу ВОЛОНТИР Людмила Олексіївна, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних наук та економічної кібернетики ВНАУ.</p>
14:35-14:40	<p>Електронна комерція як фактор забезпечення конкурентоспроможності аграрних підприємств України КИШ Людмила Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри комп'ютерних наук та економічної кібернетики ВНАУ.</p>

14:40-14:45	<p>Цифрові технології як основа розвитку туристичної галузі в Україні та світі НОВИЦЬКА Людмила Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри математики, фізики та комп'ютерних технологій ВНАУ.</p>
14:45-14:50	<p>Застосування цифрових технологій при дослідженні економічних процесів в умовах невизначеності ДЯЧИНСЬКА Олена Миколаївна, асистент кафедри математики, фізики та комп'ютерних технологій ВНАУ.</p>
14:50-14:55	<p>Цифровізація у сфері надання адміністративних послуг БАХАРЄВА Ярослава Василівна, асистент кафедри комп'ютерних наук та економічної кібернетики ВНАУ.</p>
14:55-15:00	<p>Перспективи використання хмарних технологій в системах електронного документообігу КІПОРЕНКО Світлана Сергіївна, асистент кафедри комп'ютерних наук та економічної кібернетики ВНАУ.</p>
15:00:15:05	<p>BLOCKCHAIN-технології як інновація в аграрному секторі економіки ЧКОВ Ілля Анатолійович, аспірант, асистент кафедри комп'ютерних наук та економічної кібернетики ВНАУ.</p>
15:05:15:10	<p>Удосконалення системи доставки товарів в умовах інтеграційних процесів ДЕНКЕВИЧ Марія-Мар'яна Михайлівна, магістрантка Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя.</p>

СЕКЦІЯ 3

РЕФОРМУВАННЯ І ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ

(ауд. 1105)

Голова секції: ЯХНО Людмила Сергіївна, методист відокремленого структурного підрозділу «Немирівський фаховий коледж будівництва, економіки та дизайну Вінницького національного аграрного університету».

Відповідальний секретар: ЛОПАТЮК Руслана Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, готельно-ресторанної справи та туризму.

13:30-13:35	Зовнішньоекономічна діяльність України в умовах пандемії COVID-19 ДУДАР Наталія Олександрівна , викладач, заступник директора з навчальної роботи відокремленого структурного підрозділу «Немирівський фаховий коледж будівництва, економіки та дизайну ВНАУ».
13:35-13:40	Реформування зовнішнього державного фінансового контролю в Україні ШЕВЧУК Олена Дмитрівна , кандидат економічних наук, доцент, викладач відокремленого структурного підрозділу «Технологічно-промисловий фаховий коледж ВНАУ».
13:40-13:45	Організація зовнішньої торгівлі в Україні та її перспективи ГРОМОВИЧ Лариса Михайлівна , викладач відокремленого структурного підрозділу «Немирівський фаховий коледж будівництва, економіки та дизайну ВНАУ».

13:45-13:50	<p>Підвищення конкурентоспроможності продукції національних виробників як необхідна умова інтенсифікації торгівлі між Україною та ЄС АБРАМОВИЧ Марина Вікторівна, викладач відокремленого структурного підрозділу «Технологічно-промисловий фаховий коледж ВНАУ».</p>
13:50-13:55	<p>Адаптація будівельних норм України до міжнародних стандартів ЛАВРЕНТЬЄВ Сергій Володимирович, викладач відокремленого структурного підрозділу «Немирівський фаховий коледж будівництва, економіки та дизайну ВНАУ».</p>
13:55-14:00	<p>Формування ефективної цінової політики підприємств торгівлі у сфері зовнішньоекономічної політики МАКОГОНЧУК Тетяна Володимирівна, викладач відокремленого структурного підрозділу «Могиливі-Подільський технолого-економічний фаховий коледж ВНАУ».</p>
14:00-14:05	<p>Аналіз показників торговельно-економічного співробітництва Україна - ЄС КРАМСЬКА Юлія Володимирівна, викладач відокремленого структурного підрозділу «Ладижинський фаховий коледж ВНАУ».</p>
14:05-14:10	<p>Реформування ринку молочної продукції в Україні та світі ГАЛАЙДА Леся Володимирівна, викладач відокремленого структурного підрозділу «Могиливі-Подільський технолого-економічний фаховий коледж ВНАУ».</p>
14:10-14:15	<p>Економічні аспекти сучасної юриспруденції України у контексті гармонізації із законодавством ЄС ПОЛЩУК Жанна Василівна, викладач Вінницького економіко-правового коледжу.</p>

14:15-14:20	<p>Аналіз оцінки ефективності контролінгу: особливості зовнішньоекономічної політики у сфері торгівлі КОНОВАЛОВА Наталія Петрівна, викладач відокремленого структурного підрозділу «Немирівський фаховий коледж будівництва, економіки та дизайну ВНАУ».</p>
14:20-14:25	<p>Ціннісно-орієнтоване управління як основа забезпечення конкурентоспроможності підприємств торгівлі ЯХНО Людмила Сергіївна, методист відокремленого структурного підрозділу «Немирівський фаховий коледж будівництва, економіки та дизайну ВНАУ».</p>
14:25-14:30	<p>Роль міжнародної торгівлі в економічному розвитку України та ЄС ГИРЕНКО Юлія Василівна, викладач відокремленого структурного підрозділу «Немирівський фаховий коледж будівництва, економіки та дизайну ВНАУ».</p>
14:30-14:35	<p>Співпраця між Україною та ЄС: програми, проєкти й інформаційні ресурси НЕЧЕПУРЕНКО Валентина Вікторівна, викладач відокремленого структурного підрозділу «Немирівський фаховий коледж будівництва, економіки та дизайну ВНАУ».</p>
14:35-14:40	<p>Міжнародне співробітництво України з країнами ЄС у галузі охорони праці ЛАВРЕНТЬЄВА Лариса Анатоліївна, викладач відокремленого структурного підрозділу «Немирівський фаховий коледж будівництва, економіки та дизайну ВНАУ».</p>
14:40-14:45	<p>Система економічної безпеки національної економіки та комплексний механізм її забезпечення СІЧКАР Ольга Михайлівна, викладач відокремленого структурного підрозділу «Немирівський фаховий коледж будівництва, економіки та дизайну ВНАУ».</p>

КОНЦЕПЦІЯ ІНТЕГРОВАНОГО РОЗВИТКУ МІСТ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ТА ЙОГО МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ

***ГОЛОВНЯ О. М.,
доктор економічних наук, доцент кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності,
готельно-ресторанної справи та туризму,
Вінницький національний аграрний університет
(м. Вінниця)***

Сьогодні міста є провідною формою територіальної, політичної та соціально-економічної організації сучасного суспільства. Близько 78% європейців проживають у містах, 85% ВВП ЄС також генерується у містах.

Україна має давні традиції централізованого управління та регулювання місцевого розвитку з боку уряду. Завдяки Угоді про асоціацію з Європейським Союзом, яка була ратифікована у вересні 2014 року, на Україну також поширюється дія Лейпцизької хартії з її прагненням до розширення самоврядування, прав і можливостей міст.

Лейпцизька хартія (2008 року) «Міста Європи на шляху сталого розвитку» – це документ, розроблений за участю представників різних суспільних груп загальноєвропейських інтересів. Усвідомлюючи всі загрози, виклики та шанси й беручи до уваги різні культурні, історичні, економічні, соціальні, політичні та екологічні аспекти в розвитку європейських міст, відповідальні за питання міського розвитку міністри держав-учасниць узгодили спільні позиції, принципи й стратегії у сфері політики міського розвитку.

Лейпцизька хартія визначає, що сталий розвиток міст має гарантувати економічне процвітання, соціальну рівновагу і здорове навколишнє середовище. Вона рекомендує зосередити розвиток на містах, отримати більше користі від використання підходів політики інтегрованого розвитку міст.

На розвиток міста впливає багато взаємозалежних факторів, відтак виникає потреба у чіткому та цілісному плануванні та інтегрованому підході до розвитку міст. Такий підхід успішно був використаний у розвитку великих європейських міст й невеликих містечок. Тому метою статті є наукове обґрунтування теоретичних і практичних засад розвитку міст на основі європейського досвіду з використанням інтегрованого підходу, провідне місце в якому займає концепція «розумних» міст.

З кожним роком більш очевидним є вихід міст у всьому світі за локальні межі свого географічного положення, – на міжнародний рівень, – здобувши владу та репутацію у таких глобалізованих галузях, як боротьба зі серйозними наслідками зміни клімату, управління міграційними процесами та стрімкий розвиток цифрових технологій.

Урбанізація шириться (через природний приріст населення і через міграцію), і міста (від невеликих містечок до мегаполісів) залишатимуться потужними драйверами соціально-економічного розквіту, політичного розвитку та соціального прогресу, що матиме беззаперечне значення для формування конкурентоспроможної економіки будь-якої з країн світу.

За даними Департаменту економічних і соціальних питань ООН (United Nations Department of Economic and Social Affairs), у 1950-х роках у містах проживало близько 30% світового населення, у 2014 р. цей відсоток зріс до 55% (3,5 млрд осіб) і, як очікується, продовжить зростати, досягши 68% у 2050 р. (табл. 1).

Таблиця 1

Частка міських жителів в світі, %

№ з/п	Рік	Частка міських жителів в світі, %
1	1900	13,6
2	1950	30,0
3	2000	47,5
4	2014	55,0
5	2025 (прогноз)	61,1
6	2050 (прогноз)	68,0

Європейський досвід розвитку конкурентоспроможних громад доводить, що для формування підходів інтегрованого розвитку міст важливо спиратись на стратегічні документи, в яких визначаються бачення (візія), цілі, завдання та проекти розвитку міст. Базуючись на основних положеннях Лейпцизької хартії та активно використовуючи партисипативні практики (залучення громадян), міста розробляють та впроваджують концепцію інтегрованого розвитку. Ці документи хоч і є неформальним плануванням (не визначені за законом як обов'язкові документи містобудівної документації), однак саме вони є правовою та інформаційною основою для подальшої розробки генеральних планів міст, інвестицій у будівництво, раціонального використання територій, реалізації масштабних проєктів, організації проведення робіт з планування територій на регіональному та місцевому рівнях.

Фундаментальною основою формування соціально орієнтованої національної економіки має стати місцеве самоуправління. Відповідно до Європейської хартії місцевого самоуправління під цим поняттям розуміють право і реальну можливість органів місцевого самоуправління регламентувати значну частину публічних справ за рахунок власної відповідальності в інтересах місцевого населення.

Для покращення якості та комфортності життя населення має значення фінансовий потенціал території, фінансове забезпечення місцевих органів влади та нарощування муніципальних фінансів. Під муніципальними фінансами варто розуміти сукупність грошових засобів, якими володіють органи місцевого самоуправління для вирішення соціально-економічних завдань, які поставлені державою та місцевим населенням.

Тому, саме, інтегрований розвиток міста – це спосіб активізувати та поєднати наявні ресурси для досягнення поставлених цілей, в яких заінтересовані всі сторони. До інтегрованого розвитку міста слід віднести компоненти, наведені в табл. 2.

Таблиця 2

Компоненти інтегрованого розвитку міст

№ з/п	Компонента	Характеристика компоненти
-------	------------	---------------------------

1.	Інституційна	Залученість громадян до процесу прийняття рішень, активна участь населення у політиці та громадському житті, прозорість та підзвітність, публічні та соціальні послуги, канали оцінки та зворотного зв'язку
2.	Економічна	Системне залучення інноваційного потенціалу в економічній діяльності, ефективність, розвинений ринок праці, залученість до міжнародної економічної системи
3.	Технологічна	Формування матеріальної та нематеріальної інноваційної інфраструктура (фонди, інкубатори, офіси трансферу технологій). Доступність, необхідні навички, засоби комунікації, онлайн платформи та новітні інструменти для навчання, цифрові системи управління навчанням, хмарні платформи для відео й аудіо конференцій та вебінарів, датчики, сенсори, комп'ютери тощо)
4.	Людський капітал	Талант, креативність, безперервне навчання, навички, збільшення ступеня активної участі всіх громадян у соціумі
5.	Соціальний капітал	Партнерство, різноманіття, традиції, родина, мережа, інклюзивне суспільство, підвищення цифрової грамотності та компетенцій у населення
6.	Спосіб життя	Охорона здоров'я, здоровий спосіб життя, духовне збагачення, культура, безпека, якість життя, навчання, туризм, мобільність соціальна єдність, всебічний розвиток особистості
7.	Мобільність	Соціальна єдність доступність, сталість, інноваційність, безпека транспортних систем, немоторизовані засоби транспорту, соціальна мобільність, академічна мобільність, формування мобільного фахівця, що передбачає організацію освітньо-виховного середовища, яке орієнтує майбутнього спеціаліста на різноплановість вибору самопрояву, статусного росту, професійного розвитку, швидкої орієнтації (адаптованості), прагнення активно змінити несприятливі ситуації
8.	Довкілля	Захист навколишнього природного середовища, стале управління ресурсами, привабливість природних умов, «розумне» використання наземних та водних екосистем і запобігання втрати біорізноманіття, вимірювання якості питної води
9.	Енерго-збереженість	Енергоефективні будинки, використання розумних вуличних датчиків та ліхтарів, ефективна система стічних вод та дренажу

В контексті інтегрованого розвитку міст заслуговує на увагу практика партисипативного бюджетування. Суть партисипативного бюджету полягає у можливості жителів населених пунктів брати участь у прийнятті рішення стосовно того, як розподілити певну частину місцевого бюджету, що зазвичай відбувається методом проведення конкурсів. На офіційній веб-сторінці міської влади оголошують початок приймання проєктів і всі жителі голосують за той проєкт, який вони хочуть підтримати. Після підрахунку голосів визначають переможців.

Такий підхід набуває актуальності в умовах децентралізації та розвитку громад. Адже, коли в окремого громадянина виникає якась проблема, він, замість того, щоб йти до інстанцій місцевих органів влади, описує її на спеціально створеній платформі (наприклад, на офіційному сайті місцевих органів влади). Крім того, саме тут він може висловити своє звернення, петицію або пропозиції щодо вдосконалення місцевого розвитку.

Існує велика кількість міжнародних і національних індексів для кількісної та якісної оцінки розвитку міст, які дозволяють аналізувати сучасні тенденції та оцінювати вплив управлінських рішень і кроків, що приймаються в межах міст для покращення добробуту жителів. Крім того, такі індекси допомагають визначити сфери, що вимагають найбільшої уваги від менеджерів і керівників міст. Найбільш відомими є: The Sustainable Cities Index (складається консалтинговою компанією ARCADIS); European Smart Cities (Віденський технологічний університет); Cities in Motion Index (іспанська бізнес-школа IESE); Global Power City Index (Інститут урбаністичних стратегій Меморіального фонду Японії); Smart City Index (Центр світової конкурентоспроможності Міжнародного інституту розвитку менеджменту разом з Сінгапурським університетом технологій і дизайну) тощо.

Серед міст-лідерів за різними рейтингами можна побачити Сінгапур, Стокгольм, Відень, Лондон, Чикаго, Нью-Йорк.

Інституціональна основа інтегрованого підходу до оновлення міського середовища визначена Європейською комісією шляхом пілотних проєктів, що стосуються міст. Таким чином, отримує подальший розвиток концепція, яка вже включає не лише оновлення районів, що знаходяться в несприятливій ситуації, але й усі елементи міського середовища: планування, міська мобільність, транспортне моделювання, велосипедна навігація, комунальна інфраструктура, довкілля і т. д. Усе це вимагає здійснення публічної та партнерської співпраці між різними рівнями управління – національного, регіонального, місцевого, з одного боку, і приватним сектором і громадянським суспільством, з іншого.

В основу концептуальних засад управління інтегрованим розвитком міста покладено керівні принципи та положення Європейського Союзу, а саме: Хартія Конгресу місцевих і регіональних влад Європи (Страсбург, 1957 р.), Європейська хартія регіонального просторового планування (Торремолінська Хартія, 1983 р.), Європейська хартія місцевого самоврядування (Страсбург, 1985 р.), Гетеборзька стратегія сталого розвитку Європи (Гетеборг, 2001 р.), Лейпцизька хартія сталого розвитку міста (Лейпциг, 2007 р.), Стратегія Європа-2020 «Стратегія для розумного, сталого та всеохоплюючого зростання» (Брюссель, 2010 р.).

Питання розвитку міст внесено до «Порядку денного в галузі сталого розвитку до 2030 р.». У травні 2016 р. ООН прийнято нову Програму розвитку міст (Habitat III), якою формуються орієнтири зростання та розвитку міст до 2036 р. Також, у 2016 р. було затверджено Програму європейських міст (The State of European Cities), яка охоплює коло питань: зменшення рівня бідності, збільшення рівня мобільності, забезпеченість житлом, розвиток циркулярної економіки, вирішення проблем зміни клімату та адаптації іммігрантів.

Використання проєктних технологій інтегрованого розвитку міст є одним із напрямів удосконалення стратегічного управління місцевим розвитком. Проєкт «Інтегрований розвиток міст в Україні» підтримується німецькою урядовою компанією «Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH». За підтримки проєкту в Україні розроблено дві ініціативи: у 2011 році створено ініціативу для історичного центру Львова, а у 2015 році – для історичного центру Чернівців. У кожній з цих ініціатив наявні проєкти та актуальні пропозиції різних підрозділів міських рад, громадських організацій, експертів та громадськості були об'єднані як територіально, так і тематично. З 2018 року у проєкті беруть участь Львів, Чернівці, Вінниця, Житомир, Полтава та Подільський район Києва.

В контексті інтегрованого розвитку міст виникає потреба вирішення проблем урбанізації, використовуючи потенціал глобальних технологічних, телекомунікаційних та мультисервісних компаній, які породили популярну сьогодні концепцію «розумних» міст.

Перші спроби розробки концепції «розумного» міста почалися в період економічної кризи 2008 року. Тоді корпорація IBM (Міжнародна корпорація корпоративних машин) створила концепт, який був частиною ініціативи компанії Smarter Planet (Розумніша планета). Сьогодні IBM є потужною американською технологічною та консалтинговою корпорацією і одним з найбільших роботодавців в світі.

До початку 2009 року концепт поширився по планеті. Було запропоновано вмонтувати смартехнології в уже функціонуючі міста.

Ідею «розумних» міст підтримали лідери країн та окремих міст, а також численні міжнародні установи та організації: Світовий банк, Організація економічного співробітництва та розвитку, Європейський Союз, Європейське інноваційне партнерство, Європейський фонд регіонального розвитку, Міжнародна організація по стандартизації, Міжнародний союз електрозв'язку та інші.

Розумне місто (Smart City) – це ефективна інтеграція фізичних, цифрових і людських систем в штучному середовищі заради сталого, благополучного і всебічного майбутнього для громадян. Таке визначення надано Британським інститутом стандартів British Standards Institution (BSI).

Експерт у сфері урбаністики Білл Хатчінсон запропонував свою класифікацію розумних міст версій 1.0, 2.0 і 3.0:

- в розумному місті 1.0 немає загальної стратегії, автоматизація торкнулася окремих не пов'язаних між собою компонентів
- у версії 2.0 ведеться об'єднання і взаємозв'язок раніше незалежних ініціатив та максимально великого числа різних джерел інформації;
- версія 3.0 передбачає, що об'єднання всіх компонентів завершено, а вся інфраструктура міста буквально просякнута інтелектуальними системами та технологіями.

«Smart City» або «розумне» місто – це концепція інтегрованого урбаністичного розвитку, що передбачає наявність розгалуженої інфраструктури, сервіси відкритих даних та використання ІТ-технологій для повсякденного життя та підвищення рівня обслуговування жителів. Можливі моделі «розумних» міст представлені в табл. 3.

Таблиця 3

Моделі «розумних» міст

№ з/п	Тип моделі	Характеристика
1.	«інтелектуальне місто» (intelligent city)	передбачає інноваційний розвиток та реконструкцію міських територій, наявність компетенцій, що дозволяють створювати та монетизувати унікальний інтелектуальний капітал
2.	«цифрове місто» (digital city)	функціонує на основі збору відкритих даних (big data), на підставі яких приймаються рішення, розуміється з позиції обробки даних і розподілу інформації
3.	«стале місто» (sustainable city)	орієнтоване на впровадження енергоефективних заходів та екологічних технологій
4.	«техносіті» (technocity)	забезпечує якість логістичної та транспортної інфраструктури
5.	«місто добробуту» (well-being city)	високотехнологічне, ефективне місто, яке працює на випередження критичних ситуацій, орієнтоване на впровадження технологій, які слугують засобом підвищення привабливості для місцевих жителів та бізнесу за рахунок кліматичних, культурних і технологічних переваг

Витрати на ініціативи «розумних» міст у світі у 2020 р. були найбільшими у США – найбільшому регіональному ринку, який складає близько 26% загальносвітових витрат (рис. 1). Загальні ж світові витрати (місцеві бюджети, фінансування компаній та приватних осіб) на проекти «розумних» міст можуть перевищити у 2025 р. 1 трлн. дол США.

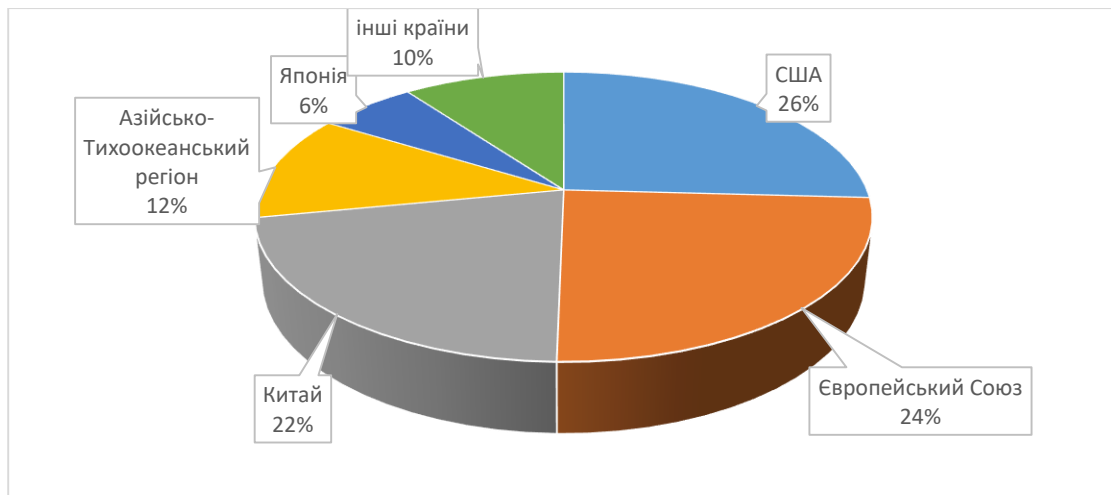

Рис. 1. Географічний розподіл витрат на ініціативи розбудови «розумних» міст в світі, %

Рейтинг міст світу за Smart Cities Index, де впроваджуються технології Smart City, складаються різними незалежними компаніями: Juniper Research спільно з Intel, Forbes, PwC, Juniper Research і EasyPark. В рейтингу аналізується рівень розвитку 165 міст з 80 країн в дев'яти вимірах, які вважаються ключовими для створення розумного і стійкого міста: людський капітал (розвиток, залучення та виховання талантів), соціальна згуртованість (консенсус між різними соціальними групами, групи в місті), економіка, довкілля, управління, міське планування, міжнародна діяльність, технології, мобільність (транспорт, зручний доступ отримувачів до суспільних послуг).

В рейтингу Smart Cities Index перші місця займають Нью-Йорк, Лондон, Париж, Токіо, Рейк'явік (табл. 4). Проте, всі ці міста як і раніше стикаються з проблемою соціальної безпеки, яка є вагомим складовою національної безпеки. Це відображає той факт, що багато міст, які мають високий економічний та технологічний рівень, в той самий час є соціально нерівними і це призводить до проблем між різними прошарками суспільства.

В повний рейтинг 100 технологічних міст увійшло й одне українське – Київ, який зайняв всього лише 92 сходинку рейтингу.

Таблиця 4

Топ-5 міст у рейтингу Smart Cities Index в світі

Номер у рейтингу	Місто (країна)	Характеристика
1.	Нью-Йорк (США)	Вулиці мегаполісу заповнені камерами відеоспостереження і звуковими сенсорами, які миттєво відправляють сигнал поліції при звуках пострілів. Є сучасна система профілактики пожеж. Смарт-технології застосовуються для вуличного освітлення. Система збирає дані про завантаженість вулиць і шосе й вибирає оптимальний режим роботи ліхтарів. З ініціативи компанії Vonage в Нью-Йорку розміщуються інтерактивні кабінки, де можна зв'язатися з міськими службами, скористатися планшетом, підключитися до Wi-Fi або зарядити телефон. У центрі міста встановлено інтелектуальні сміттєві урни BigBelly - вони забезпечені датчиками, які повідомляють, коли пора відправляти за ними сміттєвоз. Медична платформа Watson Health збирає і систематизує дані, одержувані з пристроїв пацієнтів (наприклад, розумних ваг або фітнес-браслетів). Ці дані допомагають лікареві встановити більш точний діагноз.
2.	Лондон (Великобританія)	Лондон був в числі перших міст Європи, які зіткнулися з колапсами через затори й нестачі паркувальних місць. У 2002 році відбулася транспортна реформа, в ході якої встановили плату за в'їзд в місто, створили мережу перехоплювальних стоянок і перетворили систему автобусного сполучення.

		<p>З 2014 року працюють розумні парковки. В місті створили додаток-навігатор: можна побудувати свій маршрут, і воно підбере оптимальні види транспорту. З 2002 року діє система платежів за перевантаженість доріг, яка зараз вже стала повністю цифровою (водій платить за право користуватися автомобілем в транспортно-завантаженій зоні в будні дні). Великобританія – лідер у сфері участі жителів у прийнятті загальноміських рішень. На інтернет-порталах кожен може обговорити проблеми або отримати необхідну інформацію. Система освіти спрямована на підвищення цифрової грамотності населення. Інтернетом в Лондоні може скористатися кожен, адже класичні ящики для таксофонів на вулицях перетворені в точки доступу Wi-Fi. Лондон позиціонується як центр для розвитку талантів в області цифрових технологій і інноваційних послуг і вважається одним з кращих з точки зору зручності ведення бізнесу.</p>
3.	Париж (Франція)	<p>Влада Парижа, починаючи з 2015 року, впровадили в соціальне і громадське життя міста новітні інформаційні та комунікаційні технології. Згідно з планом інноваційного розвитку міста, в усіх громадських місцях в Парижі доступний безкоштовний Wi-Fi.</p> <p>У Парижі з'явилася можливість пересування по місту будь-яким з активних і екологічних способів: пішки, на електрокарі, на велосипеді.</p> <p>Помітно зменшилася кількість автомобілів на вулицях міста шляхом розвитку практики спільного водіння, а також поява додаткових місць для коворкінг. Також надана можливість оплачувати послуги паркування за допомогою мобільного телефону.</p>
4.	Токіо (Японія)	<p>Система розумних парковок міста і велика мережа точок Wi-Fi дозволила обійти інші smart-міста в рейтингу. Зовсім недавно місто задихалося від смогу і пробок, в 1970-і роки дорожні поліцейські працювали виключно в кисневих масках. А сьогодні це мегаполіс хмарочосів, з чистим повітрям, розвиненим транспортом і передбачуваним автомобільним графіком.</p> <p>«Розумний» транспорт тут стає синонімом «розумного» міста. Одним з головних чинників прискореного розвитку Токіо став бурхливий розвиток швидкісного залізничного сполучення між центром і навколишніми містами.</p> <p>Мережа залізниць в Токіо являє собою систему швидкісних і звичайних магістралей з'єднаних інтермодальними станціями. Кожна така станція – свого роду мікромісто з житловими будинками, офісами, торговельними центрами, готелями та підприємствами сфери послуг.</p> <p>Крім того, в декількох милях від міста розташовується екомістечко, побудоване компанією Panasonic. У містечку викиди вуглецю дорівнюють нулю, а електропостачання відбувається за рахунок використання відновлюваних джерел енергії.</p>
5.	Рейк'явік (Ісландія)	<p>Столиця Ісландії заслужено носить титул «розумного» міста. До послуг 123000 жителів Рейк'явіка – широкий спектр високих технологій і найшвидший в світі інтернет. Жителі за допомогою сайту Better Reykjavik можуть пропонувати свої ідеї щодо поліпшення міста, обговорювати їх і вибирати кращі.</p> <p>Мережа оптоволоконних кабелів забезпечує величезну швидкість передачі даних – 500 мегабіт в секунду (середній показник в промислово розвинених країнах – всього 3,5 Мбіт / с).</p>

В Європі створено систему мапування розумних проєктів у різних європейських містах (smarcities-infosystem.eu), яка дає можливість фільтрування за містами, сферами розумних рішень (інформаційно-комунікаційні технології, енергетика, транспорт і мобільність) та програмою, в рамках якої здійснюється фінансування (карта «Інформаційна система «розумних» міст»).

В Україні також є успішні приклади впровадження інтелектуально-інформаційних рішень на місцях: цифрові системи управління дорожнім рухом, «розумне» вуличне освітлення та громадський транспорт, безготівкові розрахунки, єдиний квиток для міського громадського транспорту, електронний запис до лікаря та ін. Ці ініціативи влади підвищують прозорість надання послуг, привабливість міст для життя та ведення бізнесу, а отже мають бути запроваджені по всій країні. Найактивніше концепція інтегрованого розвитку розвивається у Києві, Львові, Харкові, Вінниці, Дніпрі, Одесі, Івано-Франківську. Загалом близько 15 міст в Україні тією чи іншою мірою розбудовують цю концепцію, впроваджуючи «розумні» рішення.

Але, в цілому, міста нашої держави знаходяться на початку шляху до «розумного» міста версії 1.0. По всій Україні можна знайти приклади окремих

сервісних проєктів, які вписуються в концепцію «розумного» міста. У столиці та великих містах жителі контролюють споживання й оплачують комунальні платежі через «особисті» кабінети, у великих містах працює сервіс пошуку маршрутів громадського транспорту EasyWay. В Україні впроваджена система Е-здоров'я, зокрема, системи онлайн-запису на візит до лікаря та телемедичні послуги.

В м. Києві популяризація ідей розумного міста забезпечує інтелектуально-технологічна платформа Kyiv Smart City, на якій є посилання на сервіси з послугами та відомостями про міське господарство столиці. Платформа Kyiv Smart City має свою структуру (табл. 5).

Таблиця 5

Структура інтелектуально-технологічної платформи Kyiv Smart City

№ з/п	Назва складової	Характеристика складової
1.	Цифрові сервіси	«Відкритий бюджет», інформаційно-аналітична система «Майно», портал відкритих даних, громадський бюджет, електронні державні закупівлі, електронний запис до дитячого садочка, онлайн запис до лікаря, система інформування киян, реєстр домашніх тварин,
2.	Kyiv Smart City School	освітня платформа нового зразка
3.	Kyiv Smart City Hub	суспільний центр, який допомагає розвивати міські проєкти, надихає лідерів думок та консолідує різних агентів змін;
4.	Kyiv Smart City Urban Atlas	детальний геопросторовий план з функцією збору та аналізу інформації щодо його інфраструктури та впровадження на основі цих даних відповідних управлінських рішень.
5.	Kyiv Smart City Безпечне місто	Проєкт «Безпечне місто» створений задля посилення безпеки киян, контролю роботи комунальних служб та управління трафіком у місті. Вже зараз функціонує система розпізнавання обличч і номерів автомобілів.
6.	Kyiv Smart City Соціальний проєкт «Не купуй – візьми з притулку»	Соціальна кампанія була запущена, аби популяризувати серед громадян тему адаптації та допомогти котам і собакам знайти люблячих господарів. Проєкт створено завдяки співпраці міської ініціативи Kyiv Smart City та київської міської клініки ветеринарної медицини.
7.	Kyiv Smart City Е-квиток	Єдиний прозорий документ в громадському транспорті Києва.
8.	Kyiv Smart City Безконтактний прохід у метро	Завдяки спільним зусиллям Київської міської державної адміністрації та ініціативи Kyiv Smart City Київ став одним із міст у світі, після Лондона, Чикаго, Бухареста, де поїздки на метро можна оплачувати за допомогою безконтактних банківських карток.

Kyiv Smart City об'єднує киян, бізнес активістів та владу міста задля розвитку розумної міської інфраструктури. Робота ініціативи базується на принципах відкритих даних, розумного використання цифрових послуг та прозорого управління.

Заслуговує на увагу складова Kyiv Urban Atlas. Подібні атласи вже мають міста у 28 країнах Європи. Київ першим зі Східної Європи поповнив цей список. Атлас дозволяє спрогнозувати рівень росту забудови міста та його озеленення, а також створити температурну карту. Також він дає можливість виявити так звані міські острови тепла – райони, що найбільше нагріваються через високий рівень забруднення повітря. Це дозволить вжити заходів щодо пом'якшення такого ефекту.

З Києвом за рівнем впровадження інтелектуально-технологічних проєктів активно конкурує Вінниця. Система «Розумне місто» почала діяти у Вінниці з 2011 року. Тоді на офіційному сайті міської ради було запроваджено електронну мапу звернень громадян. Сервіс дозволяв городянам залишати повідомлення для муніципальних служб про локальні проблеми на околицях Вінниці. У конкурсі «розумних» міст, який проводився в рамках Kyiv Smart City Forum,

що відбувся у 2020 р., Вінниця стала переможцем у номінації «Найкраще Smart безпечне місто». Цьому у великій мірі посприяла Концепція інтегрованого розвитку м. Вінниці до 2030 року [13]. Даний документ є путівником міського розвитку Вінниці до 2030 року та рамковими умовами для інших міських програм та стратегій у різних сферах.

В контексті популяризації ідей інтегрованого розвитку міст набувають широкого використання хакатони – заходи, під час якого професіонали сфери розробки програмного забезпечення інтенсивно працюють над розв'язанням якоїсь проблеми, або створенням нового додатку чи сервісу. Зазвичай хакатони тривають від одного дня до тижня.

Ще одна важлива для інтегрованого розвитку міст платформа – проєкт Dosvit, що дозволяє містам створити сучасні інвестиційно привабливі вебсайти та під'єднати до них будь-які додатки, наприклад, бюджет участі, відкритий бюджет, мапу комунальних підприємств, опитування громадян тощо. При цьому, завдяки спеціальним інструментам для розробників, громади (або сторонні ІТ-спеціалісти, зацікавлені у співпраці з громадами) можуть самостійно розробити унікальні додатки і функції, інтегровані у власний веб-сайт.

Платформа Dosvit побудована на сучасних технологіях React та GraphQL. Завдяки API та SDK, що базуються на цих технологіях, надаються нові можливості для розробників – створювати додатки, які можна інтегрувати до вебсайтів громад. Таким чином, Dosvit запровадить нову модель взаємодії розробників та ОМС, створюючи платформу за моделлю App Store для міст і об'єднаних територіальних громад. Платформу Dosvit розробляє та підтримує організація SocialBoost в рамках проєкту «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» (DOBRE) за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID). Організація має сім років досвіду розробки ІТ-рішень для держави та громадянського суспільства.

Перешкоди повноцінного інтегрованого розвитку українських міст вбачаються найбільше у сфері зв'язку та інформатизації. Зокрема, третє покоління мобільного зв'язку (3G) дозволяє задовольнити більшу частину потреб користувачів: перегляд сайтів, спілкування в соціальних мережах і месенджерах, online-ігри, навігація, завантаження додатків, перегляд відео. Але проблеми виникають при онлайн перегляді відео у високій роздільній здатності та передачі великих масивів інформації. З цими запитами вже чудово справляються мережі 4G. При цьому для створення «розумних» міст важлива не лише швидкість.

Тому концепція Smart city вимагає впровадження мереж покоління 5G: там швидкість передачі даних – вже не основний параметр. На перший план виходять суцільне покриття територій і доступ до інтернету у важкодоступних місцях. Ще однією вимогою є безперебійна одночасна робота в мережі величезного числа пристроїв.

Висновки. Реалізація завдань інтегрованого розвитку передбачає тісне співробітництво та партнерство з європейськими товариствами й організаціями, тож маємо надію, що українські міста, запозичивши досвід розвитку міст Європи, в недалекому майбутньому перетворяться на сучасні комфортні міста з постійно зростаючою чисельністю своїх мешканців та їх добробутом, міста, функціонування яких здатне забезпечити завдання сталого розвитку країни.

Українські міста сьогодні не завжди можуть повноцінно використати свій потенціал для інтегрованого розвитку насамперед через відсутність сформованого розуміння цієї концепції та стратегічного бачення міського розвитку взагалі деякими керівниками міст. Містам потрібно розвивати інституційні можливості для практичної реалізації концепції інтегрованого розвитку міст за рахунок здійснення цифрових перетворень, адже нові інституції, кадри, комунікаційні платформи міст України лише формуються. Також в містах не має достатніх ресурсів і можливостей для залучення інвестицій у сферу «смарт-сіті», на що значною мірою впливають національна політика та законодавчі обмеження.